

Βρυξέλλες, 30.9.2016
COM(2016) 624 final

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες το 2016

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020¹ («κανονισμός για το ΠΔΠ») επιτρέπει την αξιοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες έως το 0,03 % του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της ΕΕ-28 ως έσχατου μέσου αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων. Στην τεχνική προσαρμογή του ΠΔΠ για το 2016², βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού για το ΠΔΠ, το απόλυτο ποσό του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για το έτος 2016 ορίζεται στα 4 438,2 εκατ. EUR.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού για το ΠΔΠ, και αφού εξέτασε όλες τις δυνατότητες για τη χρηματοδότηση των συμπληρωματικών και απρόβλεπτων αναγκών ανάληψης υποχρεώσεων, η Επιτροπή προτείνει την κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για το 2016 για ποσό ύψους 240,1 εκατ. EUR προκειμένου να συμπληρωθούν οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που αφορούν τις δαπάνες του τομέα 3 *Ασφάλεια και ιθαγένεια* του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2016, πάνω από το ανώτατο όριο ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 2 546 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές.

Σύμφωνα με το σημείο 14 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση³, η Επιτροπή προέβη σε ανάλυση της δυνατότητας να ανακατανείμει σημαντικά ποσά στο πλαίσιο του υφιστάμενου προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 του κανονισμού για το ΠΔΠ, η Επιτροπή προτείνει να αντισταθμιστεί η αύξηση του ανώτατου ορίου δαπανών του τομέα 3 με το αδιάθετο περιθώριο κάτω από τα ανώτατα όρια δαπανών του τομέα 5 *Διοίκηση* το 2016.

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει την απόφαση (ΕΕ) 2016/253 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για την πλήρη κινητοποίηση του ποσού του μηχανισμού ευελιξίας⁴ για το 2017 (520 εκατ. EUR), για το 2016 (510 εκατ. EUR) και για το 2015 (500 εκατ. EUR) προκειμένου να καλυφθεί το κόστος λήψης άμεσων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης.

2. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εσωτερική διάσταση της κρίσης στον τομέα της μετανάστευσης, των προσφύγων και της ασφάλειας χρηματοδοτείται από τον τομέα 3 μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA), καθώς και μέσω εξειδικευμένων οργανισμών όπως ο Frontex, η EASO, ο eu-LISA και η Ευρωπόλ. Επιπλέον, ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 15 Μαρτίου 2016⁵ προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης ανθρωπιστικού χαρακτήρα ως απάντηση στην αυξημένη εισροή προσφύγων και μεταναστών στην Ένωση.

¹ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884.

² COM(2015) 320 της 22.5.2015.

³ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

⁴ ΕΕ L 47 της 24.2.2016, σ. 6.

⁵ ΕΕ L 70 της 16.3.2016, σ. 1.

Όπως ορίζεται στη σχετική πρόταση της Επιτροπής⁶, οι χρηματοδοτικές ανάγκες για το νέο αυτό μέσο έκτακτης ανάγκης το 2016 εκτιμήθηκαν σε 300 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 241 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών⁷. Από το TAME έχουν ανακατανομηθεί 199 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 130,2 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών, πρώτον στο πλαίσιο του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 1/2016 που εγκρίθηκε στις 13 Απριλίου 2016⁸ (100 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 80,2 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών) και στη συνέχεια, μέσω μεταφοράς πιστώσεων της Επιτροπής που εφαρμόστηκαν τον Αύγουστο, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού (99 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 50 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών).

Πιθανές εκκρεμείς ανάγκες που σχετίζονται με το νέο μέσο έκτακτης ανάγκης, οι οποίες εκτιμώνται επί του παρόντος σε 50 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 10 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών, πρέπει να χρηματοδοτηθούν το 2016. Επιπλέον, η τελευταία επανεκτίμηση των αναγκών του TAME μέχρι το τέλος του έτους απαιτεί η ανωτέρω ανακατανομή να αντισταθμιστεί εν μέρει με νέες πιστώσεις ύψους 130 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και μόνο. Αυτή η μερική αναπλήρωση του TAME συνδυάζεται με την ενίσχυση της πτυχής «Σύνορα» του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA-Σύνορα) κατά 70 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στο πρόσφατο αίτημα της Βουλγαρίας για βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Με τον τρόπο αυτό, λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η βοήθεια έκτακτης ανάγκης του TEA που είναι επί του παρόντος διαθέσιμη στον προϋπολογισμό του 2016 έχει χρησιμοποιηθεί σχεδόν στο ακέραιο.

Λαμβανομένων υπόψη των ενδεχόμενων ανακατανομών που εντοπίστηκαν σε άλλες γραμμές του προϋπολογισμού στον τομέα 3 (9,9 εκατ. EUR), η Επιτροπή, στο σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 4/2016⁹, έχει ζητήσει αύξηση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων κατά 240,1 εκατ. EUR πάνω από το ανώτατο όριο του εν λόγω τομέα.

Το ανώτατο όριο δαπανών του τομέα 3 το 2016 ανέρχεται σε 2 546 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές. Οι εγκεκριμένες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τον τομέα 3 στον προϋπολογισμό του 2016 ανέρχονται σε 4 052 εκατ. EUR, γεγονός που απαιτεί την κινητοποίηση του μηχανισμού ευελιξίας (1 506 εκατ. EUR) πάνω από το ανώτατο όριο του τομέα 3, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΠΔΠ.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μετανάστευση, τους πρόσφυγες και την ασφάλεια αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 70 % των συνολικών δαπανών κάτω από το ανώτατο όριο του τομέα 3. Η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά όλες τις δυνατότητες ανακατανομής. Ωστόσο, με δεδομένο το περιορισμένο περιθώριο ελιγμών στον τομέα αυτόν, είναι δυνατόν να καλύψει μόνο ένα μικρό ποσοστό των αναγκών σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όπως περιγράφεται ανωτέρω, χωρίς να θέσει σε κίνδυνο την καλή λειτουργία των λοιπών σχετικά μικρών προγραμμάτων.

Κατά συνέπεια, η κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες είναι η μόνη δυνατή διέξοδος για την κάλυψη των δημοσιονομικών αναγκών σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων. Διαθέσιμα περιθώρια σε άλλους τομείς επιτρέπουν την πλήρη αντιστάθμιση της εν λόγω κινητοποίησης εντός του 2016.

⁶ COM(2016) 115 της 2.3.2016.

⁷ Το 80 % της προχρηματοδότησης.

⁸ EE L 143 της 31.5.2016.

⁹ COM(2016) 623 της 30.9.2016.

Οι ανάγκες σε πιστώσεις πληρωμών θα καλυφθούν από το ανώτατο όριο του 2016 για πληρωμές, καθιστώντας έτσι περιττή την κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες πληρωμών.

2.2. ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΓΙΑ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΕΣΧΑΤΟ ΜΕΣΟ

Στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού για το ΠΔΠ το περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες ορίζεται ως έσχατο μέσο αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων. Στον προϋπολογισμό του 2016, με δεδομένη την έλλειψη αδιάθετου περιθωρίου κάτω από το ανώτατο όριο ανάληψης υποχρεώσεων του τομέα 3, η Επιτροπή εξέτασε όλες τις δυνατότητες ανακατανομής εντός του τομέα.

Δεδομένης της πλήρους κινητοποίησης του μηχανισμού ευελιξίας στον προϋπολογισμό του 2016 (1 530 εκατ. EUR), η κινητοποίηση 240,1 εκατ. EUR μέσω του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για το 2016 είναι, επομένως, το μόνο διαθέσιμο μέσο για την αντιμετώπιση του χάσματος ανάμεσα στο ανώτατο όριο δαπανών του τομέα 3 και στις εκτιμώμενες για το 2016 πρόσθετες απρόβλεπτες ανάγκες.

2.3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟ 2016

Αν και η κρίση στον τομέα της μετανάστευσης, των προσφύγων και της ασφάλειας άρχισε το 2015, ο αντίκτυπος και οι συνέπειές της εξακολουθούν να εξελίσσονται καθημερινά. Οι πολιτικές αποφάσεις σε τρίτες χώρες σχετικά με την αποδοχή προσφύγων στο έδαφός τους και με το άνοιγμα και κλείσιμο των συνόρων κατέστησαν εξαιρετικά δύσκολη την πρόβλεψη των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων εξελίξεων στον συγκεκριμένο τομέα. Ο μεταβαλλόμενος και μη προβλέψιμος χαρακτήρας της κρίσης αιτιολογεί τη χρήση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες ως έσχατου μέσου για την αντιμετώπιση των απρόβλεπτων συνεπειών της κρίσης του τομέα της μετανάστευσης, των προσφύγων και της ασφάλειας στις ανάγκες δαπανών στον τομέα 3.

3. ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΓΙΑ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΔΠ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 του κανονισμού για το ΠΔΠ, τα ποσά που διατίθενται μέσω της αξιοποίησης του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες αντισταθμίζονται εξ ολοκλήρου με τα περιθώρια για το τρέχον ή τα μελλοντικά οικονομικά έτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΠΔΠ, τα ποσά που αντισταθμίζονται με αυτόν τον τρόπο δεν αξιοποιούνται περαιτέρω στο πλαίσιο του ΠΔΠ, έτσι ώστε να μη σημειώνεται υπέρβαση των συνολικών ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που προβλέπει το ΠΔΠ για το τρέχον και για τα μελλοντικά οικονομικά έτη. Συνεπώς, η κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων το 2016 στο πλαίσιο του τομέα 3 και η σχετική αντιστάθμιση πρέπει να τηρούν το συνολικό ανώτατο όριο ανάληψης υποχρεώσεων για τα έτη 2017 έως 2020.

Δεδομένου ότι υπάρχει επαρκές διαθέσιμο περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο δαπανών του τομέα 5 για το 2016, η Επιτροπή προτείνει πλήρη συμψηφισμό το 2016 ώστε να μην προδικάζονται οι ανάγκες σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τα έτη 2017-2020. Το συμψηφιζόμενο ποσό στον τομέα 5 θα ανέλθει σε 240,1 εκατ. EUR, αφήνοντας περιθώριο 291,9 εκατ. EUR το 2016. Το συνολικό ανώτατο όριο ανάληψης υποχρεώσεων για το 2016 και για το σύνολο του ΠΔΠ θα παραμείνει αμετάβλητο.

4. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Υπενθυμίζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ότι η δημοσίευση της παρούσας απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του σχεδίου διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 4/2016, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 τελευταία περίοδος του κανονισμού για το ΠΔΠ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες το 2016

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση¹, και ιδίως το δεύτερο εδάφιο του σημείου 14,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 13 του κανονισμού αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου² καθιέρωσε περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες ύψους έως 0,03 % του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της Ένωσης,

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή υπολόγισε το απόλυτο ποσό αυτού του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για το 2016³,

(3) Αφού εξετάστηκαν όλες οι άλλες δημοσιονομικές δυνατότητες αντιμετώπισης απρόβλεπτων συνθηκών εντός των ανώτατων ορίων δαπανών του 2016 για τον τομέα 3 *Ασφάλεια και ιθαγένεια*, και αφού προτάθηκε η κινητοποίηση του μηχανισμού ευελιξίας για τους τομείς 3 και 4 για ολόκληρο το διαθέσιμο για το 2016 ποσό των 1 530 εκατ. EUR, η κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες είναι απαραίτητη για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την κρίση στον τομέα της μετανάστευσης, των προσφύγων και της ασφάλειας, με την αύξηση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του τομέα 3 του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2016, πάνω από το ανώτατο όριο του εν λόγω τομέα.

(4) Έχοντας υπόψη τη συγκεκριμένη εξαιρετικά ιδιάζουσα κατάσταση, πληρούται ο όρος του έσχατου μέσου αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων του άρθρου 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013.

¹ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 30ής Ιουνίου 2015, για την τεχνική προσαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου για το 2016 σε συνάρτηση με την εξέλιξη του ΑΕΕ (COM(2015) 320 της 22.5.2015).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2016, το περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες κινητοποιείται για την παροχή 240,1 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων πάνω από το ανώτατο όριο ανάληψης υποχρεώσεων του τομέα 3 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Άρθρο 2

Το ποσό των 240,1 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που διατίθεται μέσω του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες για το οικονομικό έτος 2016 αντισταθμίζεται πλήρως με το περιθώριο του τομέα 5 *Διοίκηση*.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,
Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος